

Manilský manifest

II. Lausannský kongres o světové evangelizaci, Manila 1989

Jedenadvacet prohlášení Manilského manifestu

1. Potvrzujeme naši trvalou oddanost Lausannské dohodě jako základu naší spolupráce v Lausannském hnutí.
2. Prohlašujeme, že v Písmech Staré a Nové smlouvy nám Bůh dal autoritativní zjevení svého charakteru a vůle, svého díla spásy a jeho významu a svého zmocnění k misii.
3. Prohlašujeme, že biblické evangelium je trvalým Božím poselstvím našemu světu a jsme rozhodnutí jej bránit, hlásat a vyjadřovat.
4. Prohlašujeme, že lidské bytosti, ačkoli byly stvořeny k Božímu obrazu, jsou hříšné, obtíženy vinou a ztracené bez Krista, a tato pravda je nezbytným předpokladem evangelia.
5. Prohlašujeme, že historický Ježíš a oslavený Kristus jsou tatáž osoba, a že tento Ježíš Kristus je absolutně jedinečný, neboť on sám je vtělením Boha, tím, kdo na sebe vzal náš hřích, přemožitelem smrti a soudcem, který má přijít.
6. Prohlašujeme, že Ježíš Kristus na kříži zaujal místo, které náleželo nám, nesl naše hříchy a zemřel naší smrtí – a že jedině z tohoto důvodu Bůh svobodně odpouští těm, kdo jsou přivedeni k pokání a víře.
7. Prohlašujeme, že jiná náboženství a ideologie nejsou alternativními cestami k Bohu a že lidská spiritulita bez vykoupení Kristem nevede k Bohu, nýbrž k soudu, neboť Kristus je jedinou cestou.
8. Prohlašujeme, že musíme projevat Boží lásku viditelně péčí o ty, kterým se nedostává spravedlnosti, důstojnosti, potravy a přístřeší.
9. Prohlašujeme, že hlásání Božího království a spravedlnosti vyžaduje veřejné odsouzení veškeré nespravedlnosti a útlaku na úrovni osobních vztahů i sociálních struktur; z tohoto prorockého svědectví nebudeme slevovat.
10. Prohlašujeme, že svědectví Ducha svatého o Kristu je nepostradatelné pro evangelizaci a bez tohoto nadpřirozeného díla není možné znovuzrození ani nový život.
11. Prohlašujeme, že duchovní boj vyžaduje duchovní zbraně, a že musíme jak kázat slovo v moci Ducha, tak se stále modlit, abychom mohli mít podíl na Kristovu vítězství nad mocnostmi a silami zla.
12. Prohlašujeme, že Bůh pověřil celou Církev a každého jejího člena úkolem předávat poznání Krista celému světu; toužíme po tom, aby všichni laici i ordinované osoby byli pro tento úkol mobilizováni a vzděláváni.
13. Prohlašujeme, že ti, kdo se považují za součást Kristova Těla, musí v našem společenství překročit hranice rasy, pohlaví a společenského postavení.

14. Prohlašujeme, že dary Ducha jsou rozdělovány všemu Božímu lidu, ženám i mužům, a že jejich spolupráci při evangelizaci je třeba uvítat v zájmu společného dobra.
15. Prohlašujeme, že my, kdo hlásáme evangelium, musíme být příkladem života ve svatosti a lásce, jinak naše svědectví ztrácí věrohodnost.
16. Prohlašujeme, že každé křesťanské společenství se musí obrátit k místní společnosti se svědectvím evangelia a milosrdnou službou.
17. Prohlašujeme, že je naléhavou potřebou, aby církve, misijní organizace a ostatní křesťanské instituce spolupracovaly při evangelizaci a sociální práci, zřekly se konkurence a zabraňovaly duplicitám.
18. Prohlašujeme za svou povinnost studovat společnost, ve které žijeme, abychom porozuměli jejím strukturám, hodnotám a potřebám a vyvinuli tak odpovídající misijní strategii.
19. Prohlašujeme, že evangelizace světa je naléhavá a že oslovení dosud nezasažených národů je možné. Rozhodujeme se proto věnovat se v poslední dekádě dvacátého století těmto úkolům s novým odhodláním.
20. Potvrzujeme naši solidaritu s těmi, kdo trpí pro evangelium a budeme se připravovat, že totéž potká i nás. Budeme také pracovat pro zajištění náboženské a politické svobody všude.
21. Prohlašujeme, že Bůh volá celou církev, aby nesla celé evangelium celému světu. Jsme proto rozhodnutí hlásat jej věrně, naléhavě a obětavě, dokud On nepřijde.

A. Celé evangelium

Evangelium je dobrá zpráva o Boží záchraně z moci zla, ustanovení Jeho věčného království a Jeho konečném vítězství nade vším, co odporuje Jeho záměru. Už před počátkem světa Bůh toto ve své lásce zamýšlel učinit a provedl svůj plán vysvobození od hříchu, smrti a soudu skrze smrt našeho Pána Ježíše Krista. Je to Kristus, kdo nás osvobozuje a spojuje nás ve svém vykoupeném společenství. (Ko 2,15; 1K 15,24-28; Ef 1,4; Ko 1,19; Tt 2,14)

1. Naše lidská nouze

Jsme odhodláni kázat celé evangelium, to jest biblické evangelium v jeho plnosti. Abychom tak mohli činit, potřebujeme porozumět, proč jej stvoření potřebuje.

Muž a žena mají přirozenou důstojnost a hodnotu, protože byli stvořeni k Božímu obrazu, aby jej znali, milovali jej a sloužili mu. Každá část jejich lidství je ale deformována hříchem. Lidé se stali soběstřednými, jen sobě sloužícími vzbouřenci, kteří nemilují Boha ani svého bližního tak, jak by měli. Následkem toho se odcizili jak svému Stvořiteli, tak ostatnímu stvoření, což je základní příčinou bolesti, dezorientace a osamělosti, kterými dnes tolik lidí trpí. Hřích také často propuká so antisociálního jednání, násilného využívání jiných a vyčerpávání zdrojů, jejichž správci Bůh muže a ženy učinil. Lidé jsou neomluvitelně vinni a jsou na široké cestě vedoucí k záhubě.

I když Boží obraz v lidech je porušený, jsou lidé stále schopni láskyplných vztahů, ušlechtilých činů a krásného umění. Přesto i ten nejlepší lidský výkon je fatálně porušený a nemůže nikoho učinit schopným vstoupit do Boží přítomnosti. Muži a ženy jsou duchovní bytosti, ale duchovní život a svépomocné techniky mohou nanejvýš ulevit potřebám, které cítí; nemohou pohnout se samotnou skutečností hříchu, viny a soudu. Ani lidské náboženství, ani lidská spravedlnost, ani sociálně politické programy nemohou lidi zachránit. „Samospasení“ jakéhokoli druhu je nemožné. Ponechán sám sobě je člověk navždy ztracen.

Proto odmítáme falešná evangelia, která popírají lidskou hříšnost, božství a vtělení Ježíše Krista a nezbytnost kříže a vzkříšení. Odmítáme i polovičatá evangelia, která umenšují závažnost hříchu a směšují Boží milost s lidským úsilím. Vyznáváme, že jsme sami někdy zlehčovali evangelium. Vyjadřujeme však odhodlání v naší evangelizaci připomínat Boží radikální diagnózu a Jeho stejně radikální uzdravení. (Sk 2,27; Gn 1,26-27; Ř 3,9-18; 2Tt 3,2-4; Gn 3,17-24; Ř 1,29-31; Gn 1,26.28; 2,15; Ř 1,20; 2,1; 3,19; Mt 7,13; Mt 5,46; 7,11; 1Tm 6,16; Sk 17,22-31; Ř 3,20; Ef 2,1-3; Ga 1,6-9; 2K 11,2-4; 1J 2,22.23; 4,1-3; 1K 15,3.4; Jr 6,14; 8,11)

2. Dobrá zpráva pro dnešek

Radujeme se z toho, že živý Bůh nás v naší ztracenosti a zoufalství neopustil. Ve své lásce k nám přišel v Ježíši Kristu, aby nás zachránil a přetvořil. Dobrá zpráva se tedy zaměřuje na historickou osobu Ježíše, který přišel zvěstovat Boží království a žil svůj život v pokorné službě, který za nás zemřel, stal se hříchem a prokletím místo nás, a kterého Bůh obhájil tím, že ho vzkřísil z mrtvých. Těm, kteří činí pokání a věří v Krista, dává Bůh podíl na novém stvoření. Dává nám nový život, který zahrnuje odpuštění našich hříchů a vnitřní proměňující moc Ducha svatého. Vítá nás ve svém novém společenství, složeném z lidí všech ras, národů a kultur a zaslibuje, že jednou vstoupíme do jeho nového světa, ve kterém zlo bude odstraněno, příroda bude vykoupena a Bůh bude kralovat navždy.

Tato dobrá zpráva musí být směle hlášána kdekoli je to možné, v církvi i ve veřejných prostorách, v rozhlase a televizi a pod širým nebem, protože je to Boží moc ke spasení a my jsme zavázáni ji uvádět ve známost. V našem kázání musíme jasně deklarovat pravdu, kterou Bůh zjevil v Bibli, a usilovat o to, abychom ji uvedli do vztahu s naší aktuální situací.

Prohlašujeme také, že apologetika, konkrétně „obrana a potvrzování evangelia“, je nedílnou součástí biblického chápání misie a základem účinného svědectví v moderním světě. Pavel v rozhovorech s lidmi používal „argumentaci“ z Písma, aby je „přesvědčil“ o pravdě evangelia. Stejně to musíme dělat i my. Všichni křesťané by vlastně měli být připraveni odůvodnit naději, kterou chovají.

Jsme znovu konfrontováni s Lukášovým důrazem na evangelium jako dobrou zprávu pro ubohé a ptáme se sami sebe, co to znamená pro strádající, trpící a utlačovanou většinu světové populace. Připomínáme si, že zákon, proroci i spisy i všechno Ježíšovo učení a služba zdůrazňují Boží zájem o materiálně chudé. Pro nás z toho vyplývá povinnost je bránit a pečovat o ně. Písmo mluví také o duchovně chudých, kteří hledí pouze k Bohu, aby došli

slitování. Evangelium přichází jako dobrá zpráva pro obě skupiny. Duchovně chudí, kteří se – ať je jejich ekonomická situace jakákoli – pokoří před Bohem, přijímají vírou dar spasení. Pro nikoho neexistuje žádný jiný způsob, jak vstoupit do Božího království. Materiálně chudí a bezmocní navíc nacházejí novou důstojnost jako Boží děti, a také lásku bratří a sester, kteří spolu s nimi zápasí za jejich osvobození ze všeho, co jim působí ponížení nebo útlak.

Činíme pokání z každého zanedbání Boží pravdy v Písmu a rozhodujeme se ji hlásat i bránit. Činíme také pokání ze situací, kdy jsme byli neteční k neutěšeným podmínkám chudých a kdy jsme dali přednost bohatým a rozhodujeme se následovat Ježíše ve hlásání dobré zprávy všem slovem i skutkem. (Ef 22,4; Lk 15; 19,10; Sk 8,35; Mk 1,14.15; 2K 5,21; Ga 3,13; Sk 2,23.24; 2K 5,17; Sk 2,38.39; Ef 2,11-19; Zj 21,1-5; 22,1-5; Ef 6,19.20; 2Tm 4,2; Ř 1,14-16; Jr 23,28; Fp 1,7; Sk 18,4; 19,8-9; 2K 5,11; 1Pt 3,15; Lk 4,18; 6,20; 7,22; Dt 15,7-11; Am 2,6.7; Za 7,8-10; PŘ 21,13; Sf 3,12; Mt 5,3; Mk 10,15; 1J 3,1; Sk 2,44.45; 4,32-35)

3. Jednečnost Ježíše Krista

Jsme povoláni k hlásání Krista ve světě, který je stále více pluralistický. Znovu jsou probouzena stará náboženství a povstávají nová. I v prvním století je „mnoho bohů a mnoho pánů“. Apoštolové přesto směle dosvědčovali jedinečnost, nezbytnost a stěžejní místo Krista. My musíme činit totéž.

Protože muži a ženy jsou stvořeni k Božímu obrazu a ve stvoření lze vidět stopy Stvořitele, náboženství, která povstala, někdy obsahují prvky pravdy a krásy. Neexistují ovšem alternativní evangelia. Protože lidské bytosti jsou hříšné, a protože celý svět „je pod vládou Zlého“, potřebují i nábožensky založení lidé Kristovo vykoupení. Nemáme tedy žádnou záruku pro tvrzení, že spasení lze nalézt mimo Krista nebo bez výslovného přijetí jeho díla skrze víru.

Někteří tvrdí, že díky Boží smlouvě s Abrahamem nepotřebují Židé přijmout Ježíše jako svého Mesiáše. Prohlašujeme, že jej potřebují stejně jako kdokoli jiný, a že by bylo formou antisemitismu a také nevěrností Kristu upustit od novozákonního principu přinášet evangelium „předně Židům...“ Odmítáme tedy tezi, že Židé mají vlastní smlouvu, která činí víru v Ježíše zbytečnou.

To, co nás sjednocuje, je to, co společně věříme o Ježíši Kristu. Vyznáváme jej jako věčného Syna Božího, který se stal cele člověkem a zůstal cele Bohem, který nás zastoupil na kříži, nesl naše hříchy a zemřel naší smrtí, vyměnil svou spravedlnost za naši nespravedlnost, který vítězně vstal v proměněném těle a znovu přijde ve slávě, aby soudil svět. On sám je vtělený Syn, Spasitel, Pán a Soudce; On sám s Otcem a Duchem je hoden uctívání, víry a poslušnosti od všech lidí. Je jen jedno evangelium, protože je jen jeden Kristus, který je pro svou smrt a vzkříšení jedinou cestou ke spáse. Odmítáme tedy jak relativismus, který považuje všechna náboženství a spirituality za rovnocenné cesty k Bohu, tak synkretismus, který se pokouší smísit víru v Krista s jinými náboženstvími.

Protože navíc Bůh vyvýšil Ježíše na nejvyšší místo, aby jej uznal každý, je to také naším přáním. Překonání Kristovou láskou musíme být poslušni jeho Velkého poslání a milovat jeho ztracené ovce; jsme ale zvláště motivováni „žárlivostí“ pro jeho svaté Jméno a toužíme vidět, jak přijímá čest a slávu, které mu náleží.

V minulosti jsme se někdy provinili tím, že jsme vůči jiným náboženstvím zaujíмали postoje lhostejnosti, arogance, neúcty i nepřátelství. Činíme z toho pokání. Jsme nicméně rozhodnutí vydávat pozitivní a nekompromisní svědectví o Pánově jedinečnosti v jeho životě, smrti a vzkříšení ve všech aspektech naší misijní práce včetně mezináboženského dialogu. (1K 8,5; Ž 19,1-6; Ř 1,19.20; Sk 17,28; 1J 5,19; Sk 10,1.2; 11,14.18; 15,8-9; J 14,6; Gn 12,1-3; 17,1.2; Ř 3,9; 10,12; Sk 13,46; Ř 1,16; 2,9.10; Sk 13,38.39; J 1,1.14.18; Ř 1,3.4; 1Pt 2,24; 1K 15,3; 2K 5,21; 1K 15,1-11; Mt 25,31.32; Sk 17,30.31; Zj 5,11-14; Sk 4,12; Fp 2,9-11; 2K 5,14; Mt 28,19.20; J 10,11.16; 2K 11,2.3; 1Tm 2,5-7)

4. Evangelium a sociální odpovědnost

Autentické evangelium musí být vidět v proměněných životech mužů a žen. Protože hlásáme Boží lásku, musíme být zapojeni v laskavé službě; protože kážeme Boží království, musíme ctít závazek jeho požadavkům spravedlnosti a pokoje. Evangelizace je prvotní, protože naším hlavním zájmem – v souladu s evangeliem – je, aby všichni lidé dostali možnost přijmout Ježíše Krista jako Pána a Spasitele. Ježíš však nejen vyhlášoval Boží království, ale také vyjadřoval jeho příchod skutky milosrdenství a moci. Dnes jsme voláni k podobné jednotě slov a činů. S pokorným duchem máme kázat a vyučovat, sloužit nemocným, sytit hladové, pečovat o uvězněné, pomáhat nemohoucím a postiženým a vysvobozovat utlačované. I když uznáváme různost duchovních darů, povolání a souvislostí, současně prohlašujeme, že dobrá zpráva a dobré skutky jsou neoddělitelné.

Zvěstování Božího království s sebou nezbytně nese prorockou obžalobu všeho, co s ním nelze sloučit. Mezi zlo, které s politováním odsuzujeme, patří ničivé násilí včetně institucionalizovaného násilí, politická korupce, všechny formy vykořisťování lidí a zdrojů, podkopávání rodiny, umělé potraty, obchod s drogami a porušování lidských práv. V našem zájmu o chudé jsme sklíčení břemenem dluhu ve „dvoutřetinovém“ světě. Pobuřují nás také nelidské podmínky, ve kterých žijí milióny těch, kteří jsou nositeli Božího obrazu stejně jako my.

Náš trvajícím závazek k jednání v sociální oblasti není důsledkem záměny Božího království za pokřesťanštěnou společnost. Je naopak výsledkem rozpoznání, že biblické evangelium má nevyhnutelně své sociální implikace. Pravá misie by vždy měla být vtělující. Nezbytně zahrnuje pokorný vstup do světů ostatních lidí, ztotožnění s jejich sociální skutečností, s jejich bolestí a utrpením a s jejich zápasy o spravedlnost proti silám, které je utlačují. To nelze uskutečnit bez osobních obětí.

Činíme pokání z omezenosti našich zájmů a vnímání, která nám často bránila v hlásání panství Ježíše Krista nade vším životem, soukromým i veřejným, lokálním i globálním.

Rozhodujeme se pro poslušnost jeho přikázání „hledat nejprve Boží království a jeho spravedlnost“. (1Te 1,6-10; 1J 3,17; Ř 14,17; Ř 10,14; Mt 12,28; 1J 3,18; Mt 25,34-46; Sk 6,1-4; Ř 12,4-8; Mt 5,16; Jr 22,1-5; 11-17; 23,5-6; Am 1,1-2.8; Iz 59; Lv 25; Jb 24,1-12; Ef 2,8-10; J 17,18; 20,21; Fp 2,5-8; Sk 10,36; Mt 6,33)

B. Celá církev

Celé evangelium má být hlášáno celou církví. Všechn Boží lid je povolán, aby měl podíl na tomto misijním úkolu. Bez Svatého Ducha Božího však veškeré jeho úsilí bude plané.

5. Bůh jako evangelista

Písma ukazují, že Bůh sám je hlavním misionářem. Protože Boží Duch je Duch pravdy, lásky, svatosti a moci – a evangelizace bez Něho není možná. Je to on, kdo pomazává posla, potvrzuje slovo, připravuje posluchače, usvědčuje hříšné, dává světlo slepým, dává život mrtvým, uschopňuje nás k pokání a víře, sjednocuje nás do Těla Kristova, ujišťuje nás, že jsme Božími dětmi, uvádí nás do Kristova charakteru a služby a vysílá nás, abychom byli Kristovými svědky. V tom všem je hlavním zaměřením Ducha Svatého oslavení Ježíše Krista tím, že nám na něj ukazuje a formuje nás do jeho podoby.

Veškerá evangelizace je spojená s duchovním bojem proti silám a mocnostem zla, kde lze zvítězit pouze duchovními zbraněmi, zvláště Slovem a Duchem ve spojení s modlitbou. Voláme proto všechny křesťany, aby byli horliví v modlitbách jak za obnovu církve, tak za evangelizaci světa.

Každé skutečné obrácení je spojeno se setkáním s mocí, ve které se projevuje nejvyšší autorita Ježíše Krista. Není většího zázraku, než je tento, kdy je věřící osvobozen z pout Satana, hříchu, strachu, prázdnoty, temnoty a smrti.

Ačkoli Ježíšovy zázraky byly zvláštní jako znamení jeho mesiášství a předjímky jeho dokonalého království, ve kterém mu všechno stvoření bude podřízeno, nemůžeme klást omezení moci živého Stvořitele v dnešní době. Odmítáme jak skepticismus, který popírá zázraky, tak troufalost, která je vyžaduje; jak bázlivost, která ustupuje z plnosti Ducha, tak triumfalismus, který umenšuje slabost, v níž Kristova moc dochází dokonalosti.

Činíme pokání ze všech sebedůvěřivých pokusů, kdy jsme buď evangelizovali z vlastní síly, nebo se snažili přikazovat Duchu Svatému. Nechceme v budoucnu „zarmucovat“ ani „uhašovat“ Ducha, nýbrž usilovat o šíření dobré zprávy „s mocí, Duchem Svatým a velkou přesvědčivostí“. (2K 5,20; J 15,26.27; Lk 4,18; 1K 2:4; J 16,8-11; 1K 12,3; Ef 2,5; 1 K 12,13; Ř 8,16; Ga 5,22.23; Sk 1,8; J 16,14; Ga 4,19; Ef 6,10-12; 2 K 10,3-5; Ef 6,17; Ef 6,18-20; 2Te 3,1; Sk 26,17.18; 1Te 1,9-10; Ko 1,13.14; J 2,11; 20,30.31; J 11,25; 1K 15,20-28; Jr 32,17; 2Tm 1,7; 2K 12,9.10; Jr 17,5; Ef 4,30; 1Te 5,19; 1Te 1,5)

6. Lidské svědectví

Bůh jako evangelista dává svému lidu výsadu být Jeho „spolupracovníky“. Ačkoli totiž nemůžeme vydávat svědectví bez něho, On běžně vydává svědectví skrze nás. Jen některé povolal za evangelisty, misionáře nebo pastory, ale volá celou svou církev a každého jejího člena, aby byli jeho svědky.

Privilegovaná úloha pastorů a učitelů spočívá ve vedení Božího lidu (laos) k dospělosti a vybavenosti pro službu. Pastoři nemají mít výhradní právo být zapojeni do služeb, ale spíše je rozmnožovat povzbuzováním ostatních, aby využívali svá obdarování a výchovou učedníků k získávání učedníků. Nadvláda kleriků nad laiky byla v dějinách církve velkým zlem. Okrádá jak laiky, tak kleriky, o role, které pro ně Bůh zamýšlel, a způsobuje selhání kleriků, oslabení církve a je na překážku šíření evangelia. A více než to – je od základu nebiblická. Proto my, kdo jsme po staletí zdůrazňovali „všeobecné kněžství všech věřících“, nyní zdůrazňujeme službu všech věřících.

S vděčností uznáváme, že děti a mladí lidé obohacují bohoslužebný život i dosah církve svým nadšením a vírou. Potřebujeme je vychovávat v učednictví a misii, aby mohli získat pro Krista své vrstevníky.

Bůh stvořil muže i ženy jako rovné nositele Jeho obrazu, stejně je v Kristu přijímá a vylil svého Ducha na každé tělo, syny a dcery stejnou měrou. Protože navíc Duch Svatý udílí své dary ženám stejně jako mužům, musí ženy dostat příležitost tyto dary užívat. Oceňujeme jejich podíl v historii misie a jsem přesvědčeni, že dnes Bůh volá ženy do podobných rolí. Přestože se úplně neshodujeme v názoru na formy vedení, které mají zaujímat, souhlasíme s jejich Bohem zamýšleným partnerstvím v evangelizaci světa. Vhodné vzdělání musí tedy být dostupné oběma pohlavím.

Svědectví laiků, žen i mužů, se děje nejen skrze místní církve (viz část 8), ale skrze přátelské vztahy doma i v práci. I ti, kdo jsou bez domova nebo nezaměstnaní, mají podíl na povolání ke svědectví.

Naší prvotní odpovědností je svědčit těm, kdo už jsou našimi přáteli, příbuznými, sousedy a kolegy. Evangelizace doma je také přirozená jak pro lidi žijící v manželství, tak pro svobodné. Křesťanský domov by měl nejen doporučovat Boží normy pro manželství, sexualitu a rodinu a poskytovat přístav lásky a pokoje pro zraněné, ale měl by být i prostředím, ve kterém se sousedé, kteří by do kostela nevstoupili, cítí dobře – i když se mluví o evangeliu.

Dalším prostředím, ve kterém se laici pohybují, je pracoviště, protože zde většina křesťanů tráví polovinu bdělého života a práce je svatým povoláním. Křesťan může svědčit o Kristu slovem, vytrvalou pracovitostí, poctivostí a ohleduplností, zájmem o spravedlnost na

pracovišti, a zvláště pokud ostatní mohou z kvality jejich každodenní práce vidět, že ji dělají k Boží slávě.

Činíme pokání ze svého podílu na odrazování laiků od služby, zvláště u žen a mladých lidí. Vyjadřujeme odhodlání v budoucnu povzbuzovat všechny Kristovy následovníky, aby právoplatně a přirozeně zaujali svá místa jako Jeho svědkové. Neboť pravá evangelizace vychází ze srdce přetékaného Kristovou láskou. Proto patří všem lidem bez výjimky. (2K 6,1; Sk 8,26-39; 14,27; Ef 4,11; Sk 13,1-3; Sk 1,8; 8,1.4; Ko 1,28; Ef 4,11-12; Mt 28,19; 2Tm 2,2; 1Te 5,12-15; 1K 12,4-7; Ef 4,7; Mt 21,15.16; 1Tm 4,12; Gn 1,26-27; Ga 3,28; Sk 2, 17-18; 1Pt 4,10; Ř 16,1-6,12; Fp 4,2.3; Mk 5,18-20; Lk 5,27-32; Sk 28,30.31; Sk 10,24.33; 18,7, 8; 24-26; 1K 7,17-24; Tt 2,9.10; Ko 4,1; Ko 3,17.23.24; Sk 4,20)

7. Integrita svědků

Nic není pro evangelium lepším doporučením, než proměněný život, a nic nepoškozuje jeho pověst více než nekonzistence v osobním životě. Jsme pověřeni jednat způsobem hodným Kristova evangelia a dokonce „být mu ozdobou“, když dáváme jeho kráse vyniknout posvěceným životem. Neboť přihlížející svět právem hledá důkazy dosvědčující tvrzení, která mu Kristovi učedníci předkládají. Silným důkazem je naše integrita.

Naše prohlášení, že Kristus zemřel, aby nás přivedl k Bohu, přitahuje duchovně vyprahlé lidi, ale ti nám neuvěří, pokud nepodáme žádný důkaz, že známe živého Boha osobně, nebo pokud naše veřejná bohoslužba nebude opravdová a relevantní.

Naše zvěst o tom, že Kristus usmířuje zneprátelené lidi, bude znít opravdově pouze pokud bude vidět, že milujeme jeden druhého a navzájem si odpouštíme, že sloužíme druhým v pokoře, a že vycházíme z vlastního prostředí k soucitné a obětavé službě potřebným.

Naše výzva ostatním, aby zapřeli sami sebe, vzali svůj kříž a následovali Krista, bude přijatelná pouze pokud sami zjevně zemřeme svým sobeckým ambicím, nečestnosti a žádostivosti, a budeme žít prostý, radostný a štědrý život.

Je nám líto selhání v integritě křesťanského života, jak je vidíme u jednotlivců i církvi: materiální chtivost, profesionální pýcha a soupeření, konkurence v křesťanské službě, žárlivost na mladší vedoucí, paternalismus v misii, nedostatek vzájemné odpovědnosti, ztráta křesťanských norem sexuality, rasová, sociální a sexuaální diskriminace. To všechno je zesvětštění, umožňující většinové kultuře podvracet církve, namísto aby církve konfrontovala a proměňovala kulturu. Hluboce se stydíme za doby, kdy jsme – jak jednotlivci, tak jako celá křesťanská společenství – dosvědčovali Krista slovy a popírali Ho skutky. Naše rozštěpenost zbavuje naše svědectví věrohodnosti.

Uznáváme naše stálé zápasy a selhání. Vyjadřujeme ale také rozhodnutí budovat Boží milostí integritu v nás samých i v církvi. (2K 6,3.4; Fp 1,27; Tt 2,10; Ko 4,5.6; PŘ 11,3; 1Pt 3,18; 1J 1,5.6; 1K 14,25.26; Ef 2,14-18; Ef 4,31-5,2; Ga 5,13; Lk 10,29-37; Mk 8,34; Mt 6,19-21; 31-33;

1Tt 6,6-10.17.18; Sk 5,1-11; Fp 1,15-17; 1K 5,1-13; Jk 2,1-4; 1J 2,15-17, Mt 5,13; Mt 7,21-23; 1J 2,4; Ef 4,1)

8. Místní církev

Každý křesťanský sbor je místním vyjádřením Těla Kristova a má stejnou odpovědnost. Je jak „svatým kněžstvem“, aby přinášel Bohu duchovní oběti uctívání, tak „svatým národem“, aby svědectvím šířil za své hranice Jeho dokonalost. Církev je tedy jak uctívající, tak svědecké společenství, shromážděné a rozptýlené, svolané a vyslané. Uctívání a svědectví nelze oddělit.

Věříme, že místní církev nese prvotní odpovědnost za šíření evangelia. Písmo naznačuje, že to je posun od „naše evangelium k vám přišlo“ k „zaznělo od vás“. Tímto způsobem vytváří evangelium církev, která šíří evangelium, jež poté dává vzniknout novým sborům v pokračující řetězové reakci. Co Písmo učí, strategie navíc potvrzuje. Každý místní sbor musí evangelizovat okrsek, ve kterém existuje, a disponuje zdroji, které mu to umožňují.

Doporučujeme, aby každý sbor dělal pravidelné studie týkající se nejen vlastních členů a programu, ale také místní komunity se všemi jejími specifiky, aby byl schopen vyvinout odpovídající strategii misie. Členové sboru se mohou rozhodnout pro průzkum celé své oblasti, pro proniknutí do konkrétních míst, kde se lidé shromažďují, pro uspořádání řady evangelizačních shromáždění, přednášek nebo koncertů, pro práci s chudými v místní chudinské čtvrti, nebo pro založení nového sboru v sousedním okrese či obci. Současně nesmějí zapomínat na globální úkol církve. Sbor, který vysílá misionáře, nesmí opomíjet svou vlastní obec, a sbor, který evangelizuje, nesmí ignorovat zbytek světa.

V tom všem by měl každý sbor a denominace pokud možno spolupracovat s ostatními a usilovat o to, aby jakýkoli duch soupeření byl proměněn v ducha spolupráce. Církev by také měly spolupracovat s paracírkevními organizacemi, zvláště v oblasti evangelizace, učenictví a sociální práce, protože tyto organizace jsou součástí Kristova Těla a mají cenné specializované znalosti, z nichž může mít církev velký prospěch.

Boží záměr pro církev je, aby byla znamením Jeho království, to jest ukazatelem toho, jak lidské společenství vypadá, podřídí-li se Boží vládě spravedlnosti a pokoje. Stejně jako v životě jednotlivců, musí být evangelium vtěleno i v životě církve, aby mohlo být účinně sdělováno. Naše vzájemná láska je to, skrze co se dnes Bůh sám zjevuje, zvláště je-li naše společenství vyjádřeno malými skupinami a přesahuje-li hranice ras, postavení, pohlaví a věku, které jiná společenství rozdělují.

Hluboce litujeme, že mnoho našich společenství je zaměřeno na sebe, pracuje spíše na udržení provozu než na misii, nebo zahlceno církevními aktivitami na úkor svědectví. Jsme rozhodnuti obrátit naše církve naruby, aby se mohly zapojily do trvalé misijní aktivity, dokud k nim Pán denně nebude denně přidávat ty, kdo byli povoláni ke spáse. (1K 12,27; 1Pt 2,5,9;

J 17,6.9.11.18; Fp 2,14-16; 1Te 1,5.8; Sk 19,9.10; Ko 1,3-8; Sk 13,1-3; 14,26-28; Fp 1,27; Lk 12,32; Ř 14,17; 1Te 1,8-10; 1J 4,12; J 13,34.35; 17,21.23; Ga 3,28; Ko 3,11; Sk 2,47)

9. Spolupráce v evangelizaci

Evangelizace a jednota jsou v Nové smlouvě úzce spojeny. Ježíš se modlil, aby jednota jeho lidu mohla odrážet Jeho vlastní jednotu s Otcem, aby svět mohl v něho uvěřit. A Pavel nabádá sbor ve Filipech, aby „zápasili jako jeden pro víru evangelia“. V kontrastu s touto biblickou vizí jsme zahanbováni podezříváním a soupeřením, dogmatismem v nepodstatných věcech, zápasy o moc a budováním impérií, což ničí naše evangelizační svědectví. Prohlašujeme, že spolupráce při evangelizaci je nepostradatelná, jednak proto, že to Boží vůle, ale také proto, že evangelium o smíření je diskreditováno naší nejednotou a proto, že máme-li vůbec kdy splnit úkol evangelizace světa, musíme se do něho zapojit společně.

„Spolupráce“ znamená nacházení jednoty v různosti. Zahrnuje lidi různých povah, obdarování, povolání a kultur; národní církve a misijní organizace, spolupráci lidí všech věkových kategorií a obou pohlaví.

Jsme odhodláni odložit jednou provždy jako přežitek koloniální minulosti zjednodušující rozlišování mezi „prvním“ světem, který vysílá, a dvěma třetinami světa, které přijímají. Neboť velkou novou skutečností naší doby je internacionalizace misie. Nejenže výraznou většinu evangelikálních křesťanů tvoří lidé mimo západní země, ale také počet misionářů ze zemí druhého a třetího světa brzy překročí počet misionářů ze Západu. Věříme, že misijní týmy různé ve svém složení, avšak jednotné v srdci a mysli, budou překvapivým svědectvím o Boží milosti.

Mluvíme-li o „celé církvi“, není to opovážlivým tvrzením, že univerzální církve a evangelikální komunita jsou totéž. Neboť vnímáme, že existuje mnoho církví, které nejsou součástí evangelikálního hnutí. Přístup evangelikálů k římskokatolické a pravoslavné církvi je velmi různý. Někteří evangelikálové se s těmito církvemi společně modlí, hovoří, studují Písmo a pracují. Jiní rozhodně odmítají jakoukoli formu dialogu nebo spolupráce s nimi. Všichni si uvědomují, že mezi námi zůstávají závažné teologické rozdíly. Kde je to vhodné, a pokud to není ústupek biblickým pravdám, tam je spolupráce možná v takových oblastech, jako jsou překlady Bible, studium současných teologických a etických otázek, sociální práce a politická činnost. Rádi bychom však zdůraznili, že obecná evangelizace vyžaduje obecnou oddanost biblickému evangeliu. Někteří z nás jsou členy církví zapojených ve Světové radě církví a věří, že pozitivní, i když kritický, podíl na její práci patří k naší křesťanské službě. Jiní mezi námi nemají se SRC žádné spojení. Všichni naléháme na Světovou radu církví, aby přijala konzistentní biblický pohled na evangelizaci.

Vyznáváme svůj díl odpovědnosti na tom, že Kristovo Tělo je rozděleno, což je hlavním kamenem úrazu pro evangelizaci světa. Jsme odhodláni pokračovat v hledání jednoty

v pravdě, za kterou se Kristus modlil. Jsme přesvědčeni, že správnou cestou k těsnější spolupráci je otevřený a trpělivý dialog na základě Bible, se všemi, kdo mají stejný zájem. K tomu se s radostí zavazujeme. (J 17,20.21; Fp 1,27; Fp 1,15.17; 2,3.4; Ř 14,1-15,2; Fp 1,3-5; Ef 2,14-16; 4,1-6; Ef 4,6.7; Sk 20,4; J 17,11.20-23)

C. Celý svět

Celé evangelium bylo svěřeno celé církvi, aby mohlo být oznámeno celému světu. Je tedy nezbytné, abychom porozuměli světu, do kterého jsme posláni. (Mk 16,15)

10. Moderní svět

Evangelizace se děje v souvislostech, nikoli ve vakuu. Rovnováhu mezi evangeliem a prostředím je nutné pečlivě udržovat. Musíme pochopit prostředí, abychom jej mohli oslovit, ale nemůžeme dovolit, aby prostředí deformovalo evangelium.

V této souvislosti jsme se začali zajímat o dopad „modernosti“, která je světovou kulturou vznikající z industrializace s její technikou a z urbanizace s jejím ekonomickým řádem. Tyto činitele společně vytvářejí prostředí, který významnou měrou ovlivňuje náš způsob vnímání světa. K tomu navíc přistupuje sekularizace, která ničí víru tím, že Boha a nadpřirozený svět zbavuje významu; urbanizace pro mnohé život odlidšťuje; média přispívají k devalvací pravdy a autority nahrazováním slova obrazem. Tyto aspekty moderního světa společně převracejí smysl zvěsti, kterou mnozí hlásají, a podkopávají jejich motivaci k misii.

V roce 1900 žilo ve městech pouze 9% světové populace; předpokládá se, že v roce 2000 to bude více než 50%. Tento celosvětový pohyb do měst byl nazván „největší migrací v lidských dějinách“ a staví křesťanskou misii před velkou výzvu. Na jedné straně je obyvatelstvo měst extrémně kosmopolitní, takže ve městech mohou národy přijít na náš práh. Dokážeme vybudovat ve městech globální sbory, ve kterých evangelium zruší bariéry etnického původu? Na druhé straně jsou mnozí obyvatelé měst chudými přistěhovalci a jsou otevření pro evangelium. Přesvědčí něco Boží lid, aby se přestěhoval do takových chudých městských komunit kvůli možnosti sloužit těmto lidem a podílet se na proměně města?

Modernizace přináší požehnání i nebezpečí. Vytvořením komunikačních a obchodních možností otevírá šíření evangelia dříve nevídané možnosti, překračuje staré hranice a proniká do uzavřených společností, ať už tradičních, nebo totalitních. Křesťanská média mají silný vliv jak při zasévání evangelia, tak při přípravě půdy. Významní misionáři usilují do roku 2000 začít s rozhlasovým vysíláním svědectví evangelia ve všech hlavních jazycích.

Vyznáváme, že jsme málo zápasili o to, abychom pochopili moderní svět. Nekriticky jsme používali jeho metody a techniky a vystavili jsme se tak zesvětštění. Chceme ale v budoucnu

brát tyto výzvy a příležitosti vážně, abychom obstáli v tlaku moderního světa a dokázali vztáhnout Kristovo panství na moderní kulturu jako celek a zapojili se tak do misie moderního světa bez toho, že bychom do moderní misie vnesli jeho způsoby.

(Sk 13,14-41; 14,14-17; 17,22-31; Ř 12,1-2)

11. Výzva roku 2000 a budoucích let

Počet obyvatel světa se dnes blíží k 6 miliardám. Třetina z nich podle jména vyznává Krista. Zbývající 4 miliardy o NĚm z poloviny slyšeli a z poloviny ne. Ve světle těchto čísel můžeme pro účely svého úkolu evangelizace rozdělit lidi do 4 kategorií.

Za prvé jsou zde obrácení, potenciální pracovní síla misie. V našem století se tato kategorie věřících křesťanů rozrostla z nějakých 40 miliónů v roce 1900 na dnešních 500 miliónů a roste dvakrát rychleji, než jakákoli jiná velká náboženská skupina.

Druhou kategorií jsou neobrácení. Učinili křesťanské vyznání (byli pokřtěni, příležitostně navštěvují sbor, a říkají si křesťané), ale představa osobního odevzdání Kristu je jim cizí. Najdeme je ve všech církvích po celém světě. Naléhavě potřebují novou evangelizaci.

Za třetí jsou tu neoslovení. Jsou to lidé s minimálním povědomím o evangeliu, kteří ale nedostali možnost nijak na něj odpovědět. Jsou pravděpodobně v dosahu křesťanů, pokud by ti byli ochotni jít o dům, ulici, vesnici nebo město dál, aby je našli.

Čtvrtou kategorií jsou nezasažení. Existují dvě miliardy lidí, kteří zřejmě nikdy neslyšeli o Ježíši jako Spasiteli a nejsou v dosahu křesťanů, kteří by byli jejich původu. Existuje přibližně 2000 národů nebo národností, v nichž dosud není žádné vlastní životaschopné církevní hnutí. Vidíme jako užitečné nahlížet na ně jako na menší „skupiny“, které se navzájem vnímají jako příbuzné (např. mají společnou kulturu, jazyk, území nebo povolání). Nejúčinnějšími zvěstovateli pro ně budou věřící, kteří už patří k jejich kultuře a ovládají jejich jazyk. Jinak musejí vyjít misionáři, kteří překročí hranice kultur, vzdají se své vlastní kultury a obětavě se ztotožní s lidmi, které touží přivést ke Kristu.

Dnes existuje asi 12 000 takových nezasažených skupin ve 2000 větších národech, takže tento úkol není neproveditelný. Zatím se ale do této misie zapojilo pouze 7% všech misionářů, zatímco zbylých 93% pracuje v již evangelizované polovině světa. Má-li tato nerovnováha být napravena, bude zapotřebí strategického přesunutí pracovníků.

Odrážejícím činitelem, který se týká všech zmíněných kategorií, je nepřístupnost. Mnoho států neposkytuje víza samozvaným misionářům, kteří nemohou nabídnout žádnou jinou kvalifikaci nebo pomoc. Ale ani takovéto oblasti nejsou absolutně nepřístupné. Neboť naše modlitby mohou proniknout každou oponou, dveřmi a překážkou, a křesťanské rozhlasové a televizní vysílání, audio a videokazety, filmy a literatura se mohou také dostat k těm, kdo

jsou jinak nedosžitelní. Stejně jako tak zvaní „výrobci stanů“, kteří si jako Pavel vydělávají na živobytí. Ti mohou cestovat z titulu svého povolání (např. podnikatelé, vysokoškolští učitelé, techničtí specialisté a učitelé jazyků) a využívat každou příležitost, aby mluvili o Ježíši Kristu. Nepřicházejí do země pod falešnou záminkou, neboť je tam skutečně přivádí jejich práce; je to prostě tak, že svědectví je zásadní složkou jejich křesťanského života, ať jsou kdekoli. Hluboce se stydíme za to, že od smrti a vzkříšení Ježíše Krista uplynula skoro dvě tisíciletí a dvě třetiny světa jej dosud nepřijaly. Na druhé straně nás naplňuje úžasem množství důkazů Boží moci z těch nejnepravděpodobnějších končin planety.

Rok 2000 se dnes stal významným milníkem pro mnohé. Dáme své síly do evangelizace světa v poslední dekádě tohoto tisíciletí? V letopočtu není nic magického, ale neměli bychom snad dělat pro dosažení tohoto cíle všechno? Kristus nám přikazuje nést evangelium všem národům. Je to naléhavý úkol. Chceme poslechnout s radostí a nadějí. (Sk 18,1-4; 20,34; Lk 24,45-47)

12. Těžké situace

Ježíš otevřeně říká svým následovníkům, že mají očekávat protivenství. „Pronásledují-li mne,“ řekl, „i vás budou pronásledovat“. Dokonce jim řekl, že se mají z pronásledování radovat a připomíná, že podmínkou plodnosti je smrt.

Tyto předpovědi – že utrpení křesťanů je nevyhnutelné a přináší užitek – se staly skutečností v každé době včetně naší. Byly tu tisíce mučedníků. Dnešní situace je v podstatě stejná. Skutečně doufáme, že glasnost a perestrojka povedou k úplné náboženské svobodě v Sovětském svazu a dalších národech východního bloku a se že muslimské a hinduistické země více otevřou pro evangelium. Odsuzujeme nedávné brutální potlačení demokratizačního hnutí v Číně a modlíme se, aby to nepřineslo další utrpení křesťanům. V celkovém pohledu se však zdá, že stará náboženství se stávají méně tolerantními, vyhoštění lidé méně vítanými a svět méně přátelským k evangeliu.

V této situaci chceme učinit tři prohlášení vůči vládám, které zvažují revizi svých postojů vůči křesťanům.

Za prvé, křesťané jsou loajální občané, kteří usilují o dobro svého národa. Modlí se za jeho vůdce a platí daně. Ti, kdo vyznávají Ježíše jako Pána, ovšem nemohou prohlásit za Pána jinou autoritu, a pokud jsou k tomu – nebo k něčemu jinému, co Bůh zakazuje -- nuceni, nesmí poslechnout. Jsou ale svědomitými občany. Přispívají k dobru své země i stabilitou svých manželství, čestným podnikáním, poctivou prací a dobrovolným zapojením ve službě postiženým a potřebným. Spravedlivé vlády se nemusejí od křesťanů ničeho obávat.

Za druhé, křesťané odmítají nečestné formy evangelizace. I když naše víra žádá, abychom evangelium sdíleli s dalšími, naší praxí je činit tak otevřeně a čestně, aby si posluchači mohli

zcela svobodně učinit vlastní názor. Chceme být citliví k vyznavačům jiných náboženství a odmítáme jakýkoli postoj, který by usiloval o jejich násilné obrácení.

Za třetí, křesťané žádají svobodu náboženství pro všechny, nejen svobodu pro křesťanství. V zemích s převahou křesťanství jsou křesťané mezi prvními, kdo požaduje svobodu pro náboženskou menšinu. V zemích, kde je křesťanství v menšině, tedy křesťané pro sebe nežadají nic víc, než požadují v podobných podmínkách pro jiné. Svoboda „vyznávat, praktikovat a propagovat“ náboženství, jak je definována v Deklaraci lidských práv, by mohla a měla jistě být reciproční.

Velice litujeme nečestnému svědectví, jímž se následovníci Ježíše mohli provinit. Jsme odhodlaní nikoho v ničem zbytečně nepohoršovat, aby Kristovo jméno nebylo v nevážnosti. Avšak nemůžeme se vyhnout pohoršení kříže. Pro Krista ukřižovaného se modlíme, abychom byli připraveni, z jeho milosti, trpět i zemřít. Mučednictví je formou svědectví, které Kristus zaslíbil zvláštní čest. (J 15,20; Mt 5,12; J 12,24; Jr 29,7; 1Tm 2,1.2; Ř 13,6.7; Sk 4,19; 5,29; 2K 4,1.2; 2 K 6,3; 1 K 1,18.23; 2,2; Fp 1,29; Zj 2,13; 6,9-11; 20,4)

Závěr: Zvěstujte Krista, dokud nepřijde

„Hlásejte Krista, dokud nepřijde“ – to bylo téma 2. lausannské konference. Samozřejmě, že věříme, že Kristus přišel; přišel, když byl Augustus římským císařem. Jednoho dne ale, jak víme z jeho zaslíbení, přijde znovu v nepředstavitelné nádheře, aby uvedl své království v dokonalost. Přikázal nám, abychom se měli na pozoru a byli připraveni. Doba mezi jeho dvěma příchody má být naplněna křesťanskou misí. Bylo nám řečeno, abychom s evangeliem šli až na konec země, a dostali jsme zaslíbení, že konec věků nastane, až to učiníme. Tyto dva konce (země a času) se budou shodovat. Přislíbil, že do té doby bude s námi.

Křesťanská misie je tedy naléhavý úkol. Nevíme, kolik času máme k dispozici. Určitě nemáme žádný, který bychom mohli promarnit. A abychom mohli této naléhavé odpovědnosti dostát, je potřeba dalších vlastností, zejména jednoty (musíme evangelizovat společně) a obětí (musíme počítat a přijmout náklady). Naše dohoda z Lausanne byla „modlit se, plánovat a pracovat společně pro evangelizaci celého světa“. Náš manifest z Manily zní, že celá církev je povolána nést celé evangelium celému světu a hlásat Krista dokud nepřijde, se vši potřebnou naléhavostí, jednotou a obětavostí. (Lk 2,1-7; Mk 13,26.27; Mk 13,32-37; Sk 1,8; Mt 24,14; Mt 28,20)

